

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle valituksesta Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksestä 25.8.2022 § 71, Ojitusasia, Pihlajakarintie, li

OULYMP 26.01.2023 § 7
171/11.03.00/2022

Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt Oulunkaaren ympäristölautakunnalta lausuntoa Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksestä 25.8.2022 § 71 tehdyn valituksen johdosta. Oulunkaaren ympäristölautakunta toimii lin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 31.1.2023. Asian diaarinumero Vaasan hallinto-oikeudessa on 1155/2022.

Oulunkaaren ympäristölautakunta on päätöksellään 25.8.2022 § 71 antanut päätöksen vesilain (587/2011) 5 luvan 5 §:n mukaista ojitusasiaa koskevasta hakemuksesta koskien lin kunnan Etelä-lissä sijaitsevia kiinteistöjä Merlin RN:o 139-401-10-92, Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 ja Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2). Hakijat omistavat kiinteistön Merlin RN:o 139-401-10-92.

Hakijat ovat jättäneet Vaasan hallinto-oikeuteen valituksen Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksestä 25.8.2022 § 71. Hakijat vaativat valituksessaan Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksen 25.8.2022 § 71 kumoamista ja muuttamista tai asian palauttamista uudelleen käsiteltäväksi.

Hakijat esittävät valituksessa seuraavat vaatimukset:

”Oulun ympäristölautakunnan päätös tulee kumota ja

1. ensisijaisesti määrätä Pihlajan tilan (139-401-10-90, myöh. Pihlaja) omistajat siirtämään Merlinin tilalle ja sen rajalle (139-401-10-92, myöh. Merlin) rakennuttamansa ojan kokonaisuudessaan Etelä-lin jakokunnan (139-401-876-5, myöh. jakokunta) ja Pihlajan tilan rajalle ja poistamaan ruoppausmassat 15 metrin etäisyydeltä Merlinin tilan rajasta siten, että jakokunnan maa-alue palautuu siihen tasoon, joka oli ennen ruoppausmaiden siirtoa alueelle; ts. samaan tasoon Merlinin tilan kanssa.

2. toissijaisesti määrätä poistamaan ruoppausmassat 15 metrin etäisyydeltä Merlinin tilan rajasta ja palauttamaan puistoalue tältä osin siihen korkeuteen, mitä se oli ennen ruoppausmassojen siirtoa ja siirtämään Merlinin tilan rajalle kaivetun ojan pientareineen 15 metrin etäisyydelle Merlinin tilan rajasta, mikäli toimivaa ojaa on ylipäättään mahdollista toteuttaa alueella. Useampi ympäristörakentamisen asiantuntija on sanonut, että meritulvan takia ojaan ei saada pysyvää virtausta mereen. (nykyinen ojahan on asian todentanut)

3. määrää poistamaan kokonaan yhteiselle vesijättömaalle (139-401-878-63, palsta 2, myöh. vesijättömaa) kaivetun kuopan ja ojan sekä ennallistamaan kosteikon sellaiseksi, mitä se on ollut ennen Pihlajan tilan tekemiä kaivauksia,

4. määrää poistamaan Pihlajan tilan suodatinkentältä vesijättömaalle ohjatut imeytyskentän purkuputken ja hulevesien (sade- ja sulamisvedet) purkuputken. Purkuputket on ensin ohjattu vesijättömaalle edellä kohdassa

3 poistettavaksi esitettyyn, Pihlajan tilan toimesta kaivettuun kuoppaan ja siitä Merlinin tilan rajoille kaivetun ojan kautta mereen.

5. korjaus- ja siirtotyöstä aiheutuvat kustannukset on jokaisessa tapauksessa määrättävä vahingon aiheuttajien yhteisvastuullisena maksettavaksi: Pihlajan tila vahingon aiheuttajana ja puistoalueen hävittäjänä ja Etelä-lin jakokunta ruoppausmassojen läjittämisen ja ojan kaivuuluvan antajana.

6. poistaa Merlinin tilan velvollisuudeksi asetetun ojan kunnossapidon. Merlinin tila ei ole tarvinnut tähän saakka eikä tarvitse jatkossakaan tonttinsa kuivattamiseen ei Etelä-lin jakokunnan eikä Yht. alueen maa-alueita. Tilan Merlin omistajat eivät katso olevansa mitenkään hyödynsaajia naapurin kaivattamaan ja omia tarpeitaan ajavaan ojaan.

7. Valituksesta aiheutuvat kustannukset ja hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksu tulee määrätä yhteisvastuullisesti Pihlajan tilan ja Etelä-lin jakokunnan vastuulle. Lasku esitetään hallinto-oikeudelle myöhemmin.

8. Yhteisvastuullisesti tilan Pihlaja omistajat” ”sekä Etelä-lin jakokunta korvaamaan Merlin tilan arvonalentumisen mikäli edellä olevat vaatimukset eivät toteudu. Tilan arvonalentumisen tulee määrittämään ulkopuolinen virallinen arvioija.

9. Vaihtoehtoisesti esitetään, että hallinto-oikeus palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi koska imeytyskentältä vesijätömaalle tuleva putki on jäänyt kokonaan käsittelemättä” ”. Lisäksi alueen pohjavedet ovat korkealla (tämän on todennut myös” ” kiinteistön Pihlaja omistajat ”23.5.2022 maastokatselmus pöytäkirjaan otsakkeella Huomioita maastokatselmuksen pöytäkirjasta 23.5.2022. ”Yht.vesijätön poikki kulkeva oja on alkanut täyttyä pohjavirtauksien tuomasta vedestä ja hän (urakoitsija) on kunnostanut koko ojan, jotta vesi pääsisi virtaamaan mereen.) Imeytyskentän soveltuvuus tällaiselle alueelle on jäänyt kokonaan harkintaa vaille. Ympäristölautakunta ei ole vaatimuksista huolimatta ottanut kantaa ruoppausmassojen levittämiseen puistoalueelle, vaikka massan määrästä on esitetty perusteltuja näkemyksiä.”

Hakijoiden valitus liitteineen on kokousasian oheisaineistona.

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Kaisa Pikkarainen, p. 050 395 0366.

Valmistelijan esitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta antaa valituksen johdosta seuraavan lausunnon:

Valituksessa vaaditaan, että Vaasan hallinto-oikeuden tulee määrätä kiinteistön Pihlaja (139-401-10-90) omistajat poistamaan kiinteistölle Etelä-lin jakokunta (139-401-876-5) sijoitetut ruoppausmassat 15 metrin etäisyydeltä kiinteistön Merlin (139-401-10-92) rajasta siten, että jakokunnan maa-alue palautuu siihen tasoon, joka oli ennen ruoppausmaiden siirtoa alueelle; ts. samaan tasoon Merlinin tilan kanssa. Valituksen mukaan ympäristölautakunta ei ole vaatimuksista huolimatta ottanut kantaa ruoppausmassojen levittämiseen puistoalueelle, vaikka massan määrästä on esitetty perusteltuja näkemyksiä. Valituksen mukaan ympäristölautakunta ei ole mitenkään halunnut puuttua ruoppausmassan määrään, vaikka hakijat ovat arvioineet sen huomattavan suureksi kun tarkastelee massan aluetta ja korkeutta sekä jakokunnan alueella että

Pihlajan tilan alueella - enemmän kuitenkin kuin 480 m³. Asia olisi tullut saattaa aluehallintoviraston tarkasteltavaksi.

Oulunkaaren ympäristölautakunta viittaa päätöksen 25.8.2022 § 71 perusteluihin. Oulunkaaren ympäristölautakunta on katsonut, että kiinteistön Etelä-lin jakokunnan maanpinnan tasaamista samalle tasolle kiinteistön Merlin kanssa 5 metrin etäisyydelle kiinteistöjen rajasta saakka voidaan pitää riittävänä kiinteistöjen välisestä maanpinnan korkotasoaerosta aiheutuvien ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Etelä-lin jakokunta on antanut suostumuksen ruoppausmaiden läjittämiseksi alueelle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on hyväksynyt ruoppausmaiden sijoittamisen ruoppausilmoituksen käsittelyn yhteydessä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt tarkastuksen kiinteistölle Merlin 19.10.2021.

Alueella on voimassa Meriläisenperän rantakaavan laajennus (1976). lin kunnan kaavoitusviranomaisen toteama vesilain 5 luvun 5 §:n mukaisesta ojitusasiasa koskevasta hakemuksesta antamassaan lausunnossa 10.1.2022, että rantakaavan kaavamääräyksissä ei oteta kantaa maansiirtotoimenpiteisiin, kuten ojien kaivamiseen, ruoppaamiseen tai maamassojen läjittämiseen. Lausunnon mukaan puistoalueiden luonnontilaisuudesta on määrätty kaavassa, mutta on huomioimisen arvoista, että maankohoamisen vuoksi rantaviiva on siirtynyt merkittävästi vuoden 1976 tilanteesta, jolloin rantakaavan laajennus on hyväksytty. Lausunnon mukaan rantaviivan siirtymisestä seuranneiden rakennuspaikkojen tarkoituksenmukaista käyttöä ja arvon säilymistä edistävien toimenpiteiden, kuten ruoppaamisen ja ruoppausmaiden läjittämisen myötä, ovat nämä alueen puistot jo suurelta osin voimakkaasti muokattuja. lin kunnan rakennusvalvonta on katsonut, että ruoppausmaiden läjittäminen alueelle ei edellytä maisematyöluupaa.

Valituksessa vaaditaan, että Vaasan hallinto-oikeuden tulee määrätä poistamaan Pihlajan tilan suodatinkentältä vesijättömaalle ohjatut imeytyskentän purkupuutken ja hulevesien (sade- ja sulamisvedet) purkupuutken. Valituksessa esitetään vaihtoehtoisesti, että hallinto-oikeus palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi koska imeytyskentältä vesijättömaalle tuleva putki on jäänyt kokonaan käsittelemättä ja imeytyskentän soveltuvuus tällaiselle alueelle on jäänyt kokonaan harkintaa vaille.

lin kunnan rakennusvalvonta on luvittanut kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 jätevedenkäsittelyjärjestelmän vapaa-ajan asunnon rakentamista koskevan rakennusluvan yhteydessä. Rakennusvalvonta ei ole pyytänyt Oulunkaaren ympäristöpalveluilta lausuntoa rakennuslupahakemuksesta. Rakennusvalvonta on antanut 31.5.2022 Oulunkaaren ympäristöpalveluille tietoja kiinteistön Pihlaja jätevedenkäsittelyjärjestelmästä. Oulunkaaren ympäristöpalveluiden saamien tietojen mukaan kiinteistöllä Pihlaja on käytössä umpisäiliö kiinteistöllä syntyvien mustien jätevesien keräämiseen ja saostussäiliö ja imeytysjärjestelmä harmaiden jätevesien käsittelemiseen. Oulunkaaren ympäristöpalvelut ei ole saanut rakennusvalvonnasta tietoja, että harmaiden jätevesien imeytysjärjestelmästä johdettaisiin vesiä kiinteistöllä Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 sijaitsevaan ojaan. Rakennusvalvonnasta saatujen tietojen mukaan ojaan johdetaan vain sadevedet kiinteistön Pihlaja rakennuksen katolta kivipesän kautta.

Oulunkaaren ympäristölautakunnan kokouksen esityslista julkaistiin 18.8.2022. Hakijat toimittivat Oulunkaaren ympäristöpalveluille 21.8.2022 testausselosteen 16.8.2022 ottamastaan vesinäytteestä. Testausselosteen

mukaan vesinäytteen näytteenottopiste oli ”oja, joka laskee mereen Pihlajakarintie 125, li” ja näytteen ottaja asiakas. Testausselosteen mukaan vesinäytteessä oli E. coli -bakteereita 210 mpn/100 ml ja enterokokkibakteereita 80 mpn/100 ml. Testausselosteeissa olevan lausunnossa todetaan: ”Näytteessä todettiin uloste-/jätevesiperäisiä bakteereita. Pitoisuudet ovat kuitenkin luonnonvedeksi kohtuulliset ja vesi olisi näiden bakteeripitoisuuksien osalta vielä esimerkiksi uimavesikelpoista. Juotavaksi tarkoitettussa kaivovedessä ei sen sijaan saa olla E. coli ja enterokokki -bakteereita todettavissa 100 ml:ssa näytettä.

Yksittäisen uimaranta -valvontatutkimustuloksen toimenpiderajat (STMa 354/2008): sisämaavesi (järvi- ja jokivesi): enterokokit 400 pmy/100 ml, E. coli 1000 pmy/100 ml.”

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 155 §:ssä asetetaan jätevesien yleinen puhdistamisvelvollisuus. Pykälän mukaan jos kiinteistöä ei ole liitetty viemäriverkostoon eikä toimintaan tarvita ympäristölupaa, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden ympäristöjohtaja ja ympäristötarkastaja päättivät, että koska Oulunkaaren ympäristöpalveluiden saamien tietojen mukaan ojaan ei johdeta vesiä kiinteistön Pihlaja harmaiden jätevesien käsittelyjärjestelmästä, eikä rakennusvalvonta ole tällaista menettelyä hyväksynyt ja valmistelijoiden päätösesityksessä kielletään kiinteistön Pihlaja sade- ja sulamisvesien johtaminen kiinteistölle Yht. vesijättömaa, Oulunkaaren ympäristöpalvelut valvoo kiinteistön Pihlaja jätevesien yleisen puhdistamisvelvollisuuden toteutumista erillisenä valvonta-asiana, eikä asiasta ole tarpeen määrätä vesilain 5 luvun 5 §:n mukaista ojitusasiasiaa koskevassa päätöksessä.

Valituksessa vaaditaan, että Vaasan hallinto-oikeus poistaa Merlinin tilan velvollisuudeksi asetetun ojan kunnossapidon. Valituksen mukaan Merlinin tila ei ole tarvinnut tähän saakka eikä tarvitse jatkossakaan tonttinsa kuivattamiseen ei Etelä-lin jakokunnan eikä Yht.alueen maa-alueita. Tilan Merlin omistajat eivät katso olevansa mitenkään hyödynsaajia naapurin kaivattamaan ja omia tarpeitaan ajavaan ojaan.

Vesilain 5 luvun 8 §:n ojasta hyötyä saavien tulee pitää oja kunnossa. Maastokatselmuksella 23.5.2022 havaittiin, että kiinteistöille Etelä-lin jakokunta ja Merlin sijoittuvan ojan varrella oli havaittavissa, että ojaan oli valunut sulamis- tai sadevesiä kiinteistön Merlin alueelta (Kuva 9 maastokatselmuksen pöytäkirjan liitteessä 1). Oulunkaaren ympäristölautakunta on katsonut, että kiinteistön Yht. vesijättömaa osalta on perusteltu tarve vesien johtamiseen. Myös kiinteistön Merlin kuivatustilanne voi parantua ojituksen vaikutuksesta. Oulunkaaren ympäristölautakunta on katsonut ojan hyödynsaajiksi kiinteistöjen Yht. vesijättömaa ja Etelä-lin jakokunta omistajien lisäksi myös kiinteistön Merlin omistajat.

Muilta osin Oulunkaaren ympäristölautakunta viittaa päätöksessään 25.8.2022 § 71 esittämiinsä perusteluihin. Oulunkaaren ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan hakijan jättämässä valituksessa ei ole tuotu esiin asioita, joita ei olisi jo huomioitu päätöstä tehdessä, tai jotka antaisivat aiheutta päätöksen kumoamiselle, muuttamiselle tai palauttamiselle uudelleen käsiteltäväksi Oulunkaaren ympäristölautakunnassa. Valitus tulee hylätä.

Ympäristöjohtajan esitys Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijan esityksen.

Ympäristöjohtajan muutettu päätösesitys

- Ympäristölautakunta päättää
1. hyväksyä valmistelijoiden esityksen.
  2. tarkistaa tämän pykälän heti kokouksessa.

Päätös Ympäristölautakunta hyväksyi muutetun päätösesityksen yksimielisesti.